

Отже, слід дійти висновку, що запозичення європейського досвіду по протидії корупції в Україні та впровадження його в антикорупційне законодавство України мінімізує ризики протиправних обмежень соціально-економічних прав людини, а таке явище як обмеження прав людини матиме виключно правовий характер.

З огляду на реальний стан протидії корупції в Україні слід приділити увагу таким аспектам:

- більш ефективно застосовувати закони в сфері запобігання та протидії корупції, які за змістом є досконалими;

- оптимізувати роботу державних органів, діяльність яких безпосередньо пов'язана з виконанням норм антикорупційного законодавства;

- посилити громадський контроль за виконанням антикорупційного законодавства.

Список використаних джерел

1. Преамбула Конвенції Ради Європи об уголовной ответственности за коррупцию, от 27 января 1999 г. URL.: <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=173&CM=8&DF=&CL=ENG>.

2. Закон України «Про запобігання корупції». URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

Молчанова Аліна Володимирівна,

ад'юнкт кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК НАПРЯМ МІНІМІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПІД ЧАС НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ

Сфера взаємодії органів доходів і зборів та платників податків перебуває під впливом двох основних сучасних тенденцій притаманних на сучасному етапі розвитку публічного управління це розвиток електронного урядування та боротьба із корупцією. Вплив цих тенденцій відчувається при організації надання адміністративних послуг у сфері оподаткування.

Є.В. Буличов визначив ознаки адміністративних послуг у сфері оподаткування: 1) надаються виключно органом ДФС України; 2) являють собою вчинення владних повноважень, дій; 3) надаються за зверненням фізичної чи юридичної особи; 4) її отримання пов'язане із забезпеченням реалізації прав, свобод та законних інтересів осіб, виконання ними обов'язків у податковій та митній сферах; 5) особа-споживач може користуватися результатом послуги на власний розсуд; 6) результатом послуги є виникнення, зміна, припинення прав

і обов'язків споживача; 7) результат адміністративної послуги об'єктивується у формі управління; 8) повноваження органу ДФС на надання такої послуги визначено законом, так само як і право заявника на звернення. Цей науковець визначає адміністративну послугу в сфері справляння податків і зборів як публічно-владну, підзаконну діяльність органів ДФС (їх посадових осіб) заявою фізичних і юридичних осіб про реалізацію передбачених законом права інтересів, забезпечення виконання обов'язків цих осіб у податковій та митній сферах, що має своїм результатом виникнення, зміну, припинення прав і обов'язків фізичної чи юридичної особи, і може відбуватися в одній із таких правових форм управління: виданням індивідуального акта управління або здійсненням інших юридично значущих дій [1, с. 55].

Згідно з реєстром адміністративних послуг [4] на офіційному сайті Міністерства цифрової трансформації України виокремило 125 видів адміністративних послуг на рівні Державної податкової служби України та Державної митної служби України, їх територіальних органів. При наданні адміністративних послуг у сфері оподаткування виникають корупційні ризики.

У науковій літературі надаються різні дефініції поняття «корупційні ризики». Наприклад, І.М. Погрібний та М.М. Новіков визначають корупційний ризик як фактор, що поєднує умови й обставини, активізує корупційну ситуацію до корупційно-психологічного стану, спрямованого на корупційну угоду потенційних суб'єктів корупційного правопорушення [3, с. 150]. І.І. Яцків зазначає, що корупційний ризик – це ймовірність учинення корупційних діянь і їх наслідки за конкретний проміжок часу [6, с. 13].

І.А. Шавло та Н.Г. Шкуренко виокремлюють, наприклад, такі корупційні ризики в діяльності органів доходів і зборів як 1) приховування одержаної інформації про вчинення підлеглими корупційного, пов'язаного з корупцією або іншого правопорушення з метою отримання неправомірної винагороди; 2) звільнення посадової особи числом, що передує скоєнню корупційного, пов'язаного з корупцією або іншого правопорушення; 3) неповідомлення про факти вчинення підлеглими корупційного, пов'язаного з корупцією або іншого правопорушення підрозділу внутрішньої безпеки [5, с. 47]. Рівень реалізації корупційного ризику підвищується якщо посадова особа органів доходів і зборів має безпосереднє спілкування із платниками податків при наданні адміністративних послуг.

Усі зазначені корупційні ризики можуть бути мінімізовані, або повністю нейтралізовані при запровадженні сучасних інформаційних технологій. Державна податкова служба у рамках Програми модернізації податкової служби цілеспрямовано впроваджує сучасні інформаційні системи в роботу органів ДПС, які дозволять здійснити автоматизацію процесів адміністрування податків та запровадити нові форми. На сьогодні в роботі податкової служби впроваджуються нові Інтернет-технології, покращується процес прийняття електронної звітності, інтегрована автоматизована інформаційна система

«Податковий блок», система «Електронна картка», єдиний веб-портал органів ДПС України, створені сервісні центри з обслуговування платників податків, інформаційно-телекомунікаційна система «Електронний кабінет». Електронний сервіс, введення якого ініціює податкова служба, має мінімізувати контакти податківців з платниками, викоринити прояви корупції в органах ДПС, а також створити зручні умови платнику для обчислення податків [2].

Ми підтримуємо позицію Шавло І.А. та Шкуренко Н.Г., що необхідно створити передумови для подальшої автоматизації інформаційних процесів, з метою впровадження системи управління корупційними ризиками в органах ДФС України [5, с. 48]. Зменшення впливу людського фактору при наданні адміністративних послуг у сфері оподаткування можливе лише при автоматизації процесів, що відповідають за рух і обробку документів, покрокову автоматичну обробку даних, взаємодію із зовнішніми ІТ-системами. Важливим напрямом застосування інформаційних технологій у досліджуваній сфері є також створення антикорупційної електронної бази даних органів ДФС, яка сприятиме здійсненню аналізу тенденцій корупції, ефективності впровадження антикорупційних заходів, моніторингу корупційних ризиків. Реалізація зазначених заходів дозволить підвищити якість надання адміністративних послуг у сфері оподаткування та знизити рівень корупції в цій сфері.

Список використаних джерел

1. Буличов Є.В. Поняття та ознаки адміністративних послуг у сфері управління податків і зборів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція». 2019. № 40. С. 53–56.
2. Обслуговування платників податків: використання інтернет-технологій при адмініструванні податків. URL: http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_/2011-povidomlenia-modernizatsia/print-59365.html.
3. Погрібний І. М., Новіков М. М. Щодо ознак корупційних ризиків у законопроектній діяльності. Право і суспільство. 2014. № 6–2. Ч. 3. С. 146–154.
4. Про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України : від 30 січня 2013 року № 57. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/57-2013-p>.
5. Шавло І.А., Шкуренко Н.Г. Корупційні ризики: виявлення та моніторинг в органах державної фіскальної служби України. Економіка: теорія та практика. 2016. № 2. С. 46–49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econom_2016_2_10.
6. Яцків І. І. Адміністративно-правові засади протидії корупції в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2011. 16 с.